

1. Egy feldarabolt hercegnő balladája

A taxi büzlik a gyors szex és az alkohol szagától. A szűkös belsejében áporodott levegőjén még a szélvédőre erősített tappancson himbálózó, fél tucat légrfrissítő sem javít. Minden egyes jobb oldali fordulónál! Ha jobbra fordulunk, mindig egy nekiütözik egy sörösüveg ütődik a bokámnak, de aztán a balkanyarokban kotyogva visszagurul az anyósülés alá. Amikor a kárpithoz érek, rátapad a bőrömrre. M, mintha ragaszkodna hozzám, hogy egész éjszaka furikáztassam magam a városban. Minden porcikámban érzem a kocsiban belsejében motor doromboló motorását, miközben New York neonfénytől ragyogó utcái elhúznak az esőcsíkos ablak mögött.

Rosie vezet, én meg a hátsó ülésen gubbasztok. Homlokomat az üvegnek támasztom. Hagyom, hogy a tudómból távozó meleg páralélegzetem párja elhomályosítsa a város képét. Nem akarom látni az embereket, a nagy hirdetőplakátokat. Egyedül a felvillanó fények érdekelnek, az ütemes váltakozás világosság és sötétség között. Olyan, mint az élet: hullámhegyek és -völgyek gyors egymásutánja. Mint amikor az éjsötét pillanatokban imádkozol egy eltévedt reménysugárért, hogy azután, amikor eljön, rettegve várd az újabb zuhanást a feneketlennek tűnő gödör mélyére, ahonnan indultál.

Fáradt gondolataimból Rosie érdes hangja húz vissza a valóságbaránt ki.

– Megérkeztünk. – Tekintetét rám szegezi a visszapillantó tükrön keresztül.

Biccentek. Válaszra nem futná az erőmből. A borongós képzetek elszibbasztják az elmém. Mintha beköltöztek volna a fejembe a város fölött terpeszkedő viharfelhők. A hasonlattól felrémlik bennem az autó kormányja mögött ülő öreglány története.

Rosie annak idején a Valkúrok karát vezette az óhazában. Ez a pergamenbőrű, ózonillatú, vén csont minden találkozásunk alkalmával arra emlékeztet, mennyit veszítettünk útközben. Rosie ma már csak egy ütött-kopott, sárga Fordot vezet, aminek TAXI felirat virít az oldalán.

– Hé, cukorfalat! – dörmögi nikotinos rekedtséggel, és a taxióra digitális számlapjára bökö. – Még mindig ketyeg.

Előkotrok a tárcából egy húszast. Basszus! Szívem szerint több jattot adnék neki, ha tehetném.

– Sok lesz, cukipofa. – Rám villantja sárga fogakkal kiveret mosolyát, de azért elveszi a bankót, és begyűri a melle meg az inge közé az inge dekoltázsába.

– Legközelebb többet kapsz, ha nem becézgetsz.

Lehetnék vele kedvesebb.

Commented [RK1]: Ez így körülményesnek hat, érdemes lehet megfordítani: Fél tucat légrfrissítő himbálózik a szélvédőre erősített tappancson, de még ez sem javít a szűkös tér áporodott levegőjén.

Commented [RK2]: Az anyósülés alól ki és be a fékezés és gázba taposás hatására gurulna az üveg. Ha balra-jobbra gurul, akkor inkább a lábánál van.

Commented [RK3]: Teljesen jogos, hogy a motor a kocsiban belsejében van, de a fejünkben alapjáraton mégiscsak az utas van a kocsiban belsejében, a motor meg a motorháztető alatt. Általános jelenség, hogy túlmagyarázol – itt is.

Commented [RK4]: Egyébként, ha esőcsíkos az ablak, már alaptan homályos lehet az a kép.

Commented [RK5]: Igazából itt most összemisol két (és fél) képet:
1, a sötétben fényt vár, de a fényben retteg, hogy sötét lesz;
1,5 a fény és a remény azonosítása;
2, a gödör aljáról kímászva retteg, hogy megint beleszúszik a gödörbe.
Túl sok.
Ugyanaz az érzés de nem egy tiszta képet (gödör vagy hullámvölgy) vezettség végig.

Commented [RK6]: Picit sok tömondatot használ. A rövid mondatok segítenek, hogy feszültséget teremts, viszont darabossá is tehetik a szöveget. Itt ez történik, mert az alaphangulat melankolikus, nem feszült.

– Rohadj meg, Csizmás!

Ő is lehetne kedvesebb velem. Kvittek vagyunk.

Kivágom a tragacs ajtaját, és kiszállok. A sötét aszfalton összegyűlt esővízben szikrázik a Mézeskalács bejárata fölött villogó neontábla tükörképe. Egy másik estén gyönyörű látvány lenne. Igaz, egy másik estén olcsó örömkért jönnek ide, és nem gyilkossági ügyben.

Miután becsapom a taxi ajtaját, bekopogok Rosie-nak az ablakon. Letekeri a plexilapot.

– Mi az, cukorfalat? Kéred a visszajárót?

Az arcomba húzom a kalapom. Nem szeretném, ha látná, ahogy elmosolyodok.

– Na, mi az, édes? Elvitte a cica a nyelved? – Nem bírja abbagyni. Ez az, ami igazán tetszik benne: soha nem adja fel.

– Figyelj, Rosie! – Megköszörülöm a torkom. – Ha bármikor bajba kerülsz, tudod, hol találsz.

Most rajta a sor, elmosolyodik. Ő nem szégyelli. Akarja, hogy lássam. Valaha csodás nő lehetett, ~~mielőtt megvénült.~~

– Rendes gyerek vagy te, Csizmás.

– Kösz, Rosie! – A kezemet az ajtóra teszem.

– Csak egyet ne felejt! – Rosie az enyémre helyezi a kezét, és a Mézeskalács bejárata felé böki az állát. Sosem láttam még ennyire komolynak. – Már nem léteznek hősök. Én csak tudom, több száz éve nem akadt dolgom eggyel sem.

Rosie továbbra is szorítja a kezem, ezért türelmesen várom a folytatást.

– Szóval, ~~amit mondani akarok~~, édesem, ~~hogy~~ ne állj neki hősködni. Nem a te műfajod.

~~Soha nem mondaná ki, de érzem a hangjából, hogy aggódik értem.~~

~~Kieszítatom – Elhúzom~~ a kezem ~~a keze alól~~. Az ~~öv-ujjai~~ még néhány pillanatra markolják az ajtót, mielőtt újra a kormányra simulnának.

– Jó mulatást odabent! – mondja Rosie kurtán, azután továbbhajt.

Egyedül maradok. A környék kihalt ~~körülöttem~~. A Mézeskalácsból csalafinta dallamok szivárognak az utcára, hogy ~~elhaljanak az aszfalton ragyogó pocolyákban~~. ~~Odabent legalább meleg lesz~~. Kimért léptekkel elindulok a bejárat felé.

~~Az Elfeledettek Városa~~. Egy város a városban, ami New York sötét acél- és üvegépületei közt rejtőzve ~~létezik~~. Kitölti az egyenes falak közötti hézagokat. Itt élünk mi, akik száz éve túléljük az utolsó háborút.

Már jóval azelőtt legendává, mítosszá vagy mesehőssé váltunk ~~az általunk ironikusan csak~~ Valóknak nevezett, közönséges emberek számára, ~~mielőtt-hogy~~ átköltöztünk volna

Commented [RK7]: Érdekes átgondolni, hogy mennyire készítet elő a főhős narrációjával, a leírásokkal, hogy egy nyomozót látunk és gyilkossági ügyben érkezik. A képek, amiket használ, elsősorban életuntságot mutatnak, ami amúgy jó alapozása a figurádnak, de érdemes lehet előkészíteni a műfajt. A címen kívül eddig semmi sem utalt rá.

Commented [RK8]: Az utastér és a sofőr rész között simán elhiszem, hogy plexiből van egy ablak, de a konkrét ablaküvege a taxinak műanyag?

Commented [RK9]: Valójában a fenti mondatban az a szép, hogy megmutatod vele, hogy Rosie aggódik a narrátorért. Nem biztos, hogy ki is kell utána mondanod.

Commented [RK10]: Vigyázz, hogy ne legyen képzavar a színesztéziából. A csalafinta dallam már önmagában erős, de a pocolyák nem lesznek hatással a hanghullámokra. Ez már sok.

Commented [RK11]: Itt elindul egy információs blokk, amivel megakasztod a történetet.

Commented [RK12]: Jó a gondolat, hogy a Való név ironikus, de túlbonyolítod a mondatot.

Amerikába. Az mi életünk eseményei ihlették a történeteket, amikkel a srácaikat szórakoztatják lefekvés előtt. Egyszerű esti mesék vagyunk a szemükben számukra, miközben a népünk ősi, mint maga-a föld, amit a magukénak vallanak. Szánalmas. A népem, az a büszke nép, aki ami a végsőkig harcolt, szeretett, remélt, és amelyiknek tagja vagyok, a New York-i falak repedéseiből szivárgó sötétségben kénytelen élni a mindennapjait a túlélés reményében.

Európa után sok dolog megváltozott. Az első években teljes volt a káosz. a gyengekező vezető próbált némi rendszert szervezni a káoszbankialakítani valamilyen rendszert, miközben de a többség a megélhetés érdekében olyan tettekre kényszerült, amik elképzelhetetlenek lettek volna az óhazában. Akik nem tudtak a kormányzat óvó karjába kapaszkodni, azok Sokan menthetetlenül lecsúsztak a lejtőn, és a Legtöbbjük ma is alantas munkákat végez.

A Mézeskalács csupán egyetlen hely a sok közül, ahol a mélypontra jutottak azok, akik szűkében járnak a pénznek, bármikor találhatnak egy kis mellékést, ha nagyon szűkében járnak a pénznek. Vannak, akik megússzák néhány lóti-futi megbízással, de akadnak mások, akik egész életükre életére itt ragadnak a techno zene, a topless hercegnők és a rikító fények bűvkörében.

A kezem ökölbe szorítom, és d Dörömbölök az ajtón. A kukucskáló ablak retesze csikorog, amikor valaki az ajtó mögött oldalra húzza a sínben. Mintegy jelzésképpen, hogy még nem kezdődött el az aznapi műszak, n Néhány pillanatig csak a lágy zene szűrődik ki a lyukon, jelezve, hogy még nem kezdődött el az aznapi műszak, azután vöröses-barna szempár jelenik meg a téglalap alakú résben.

– Estét, Rusty! – Hanyagul megpöccintem a kalapom. – Engedj be!

– Csizmás. Nem gondoltam volna, hogy valaha látunk téged errefelé – röhög a túloldalon a Mézeskalács kidobónak álcázott verőlegénye. Nevetése karcos, mintha az ajtólapba szerelt fémkukucskáló reteszét ráncigálnák jobbra-balra. – Kerülj befele!

Az ajtó kitarul előttem, de u Ugyanez történne akkor is, ha máshol járnék kopogtatnék az Elfeledettek Városában. A népek ismernek. Miután én, hiszen én viselem gondját a rendnek a közösségben, b Bajos lenne ujjat húznia velem bárkinek. A, az pedig, hogy ha nem engednék be valahova a kormányzati rendfenntartót, egyszerre gyanússá tenné az egész helyet. No, nem mintha nem lennék tisztában a sok kis feketén kötetett kötött üzletnek üzlettel a város különböző pontjain, de ha valamit megtanultam a hosszú, nyomozati nyomozói munkával eltöltött évek alatt, akkor az az, hogy tudnom kell, mikor nézzek félre.

Commented [RK13]: Ez egy zavaros meghatározásnak tűnik, mintha Európa megsemmisült volna. (Persze lehet ez is, még nem tudjuk.) De nem inkább miután eljöttek Európából?

Commented [RK14]: Még mindig tart az információs blokk, ami elindult a sortörés után, de külön is jelzem: ez nagyon sűrű így, be akarsz szorítani egy csomó infót egy bekezdésbe, amitől már értelmetlen lesz. Mutass, ne mondj. Nem kell azonnal az olvasóval tudatni mindent, vezess be a világodba, lassan bontsd ki az eseményeket, derüljenek ki a fontos dolgok a múltból akkor, amikor szükséges, ne akarj az elején ennyi mindent leszögezni.

Commented [RK15]: Itt folytatod valójában a történetet.

Commented [RK16]: Egy darabig töprengtem, hogy a zár nyirkosága jelzi-e, hogy még nem kezdődött el a műszak. Itt érdemes a tagmondatok sorrendjét így meghagyni.

Commented [RK17]: 1, a narrátor korábban úgy beszélt a helyről, mint ahová jár szórakozni
2, ha történt egy gyilkosság és a narrátor a rendfenntartó, elég jogos, hogy idejött, tehát min lepődik meg Rusty? vagy nem itt történt a gyilkosság, itt csak infót szerez a főhős?

Commented [RK18]: Ha jól értem, a helyre lehet jönni, hogy valami munkát kuncsorogjon ki az ember, és lehet jönni szórakozni. A narrátort felismerték (nevén szólították, ő is nevén szólította az ajtónállót), akkor nyilván beengedik. Ez nem függ azzal össze, hogy a népek ismerik-e. Tehát ez az információ itt kilóg, és amit valójában el akarsz mondani, hogy ő a endfenntartó, az simán bele tud simulni a szövegbe enélkül is.

– Rusty, mi történt veled már megint? – mutatok a kidobó arcán a vágásra. Fémkapcsokkal összefogott, mély vágásra fogják össze, elég mélynek tűnik. – Csak nem valami illegális ketrecharc-eredménye?

– Dehogyan! – Rusty csak legyint súlyos, izomkötegektől duzzadó karjával. – Teljesen legális bunyó volt az. Egy srác nem akarta felfogni, hogy nem érhet hozzá a lányokhoz. Figyelmeztettem, de még csak nem is az öklömmel, ahogy szoktam. Erre az a Való úgy gondolta, közelebbi ismeretségbe hoz a söröskorsójával.

Elmosolyodom. Gyenge sztori. *Vajon a haverjaidnak is ezt a mesét adod elő, Rusty?* Hangosan annyit mondok:

– Jobban tennéd, ha vigyáznál magadra, meg a vendégek épségére is.

– Egyet se félts, Csizmás! – markol a vállamba Rusty. Szorítása olyan, mintha satuba fogná a csontjaimat. – Tudom, ki szolgál rá a verésre. Helyén van a szívem.

Az biztos! De nem a mellkasodban, cimbora – teszem hozzá gondolatban, miközben lehámozom magamról Rusty ujjait.

A verőlegény robusztus alkata megtévesztheti a Valókat, de az elfeledettek nem. Közülünk mindenki tisztában van azzal, hogy Rusty valamikor Bádogember néven koptatta a Sárgaköves út tégláit Dorothy-val az oldalán, és csak a Függyöny – a Kör által kimunkált, mindenkire nézve kötelező bűbáj – láttatja egy medve-nagyságú embernek.

– Azért csak vigyázz, nehogy egyszer téged kalapáljanak el! – szűröm a fogaim között a burkolt célzást.

– Engem ugyan nem fog egyetlen Való sem. – Rusty nem érti a szavaim mögött rejlő fenyegetést. Nem csodálkozom, hiszen a két, erőtől duzzadó kezéből él meg. Talán a Madárijesztő közbenjárásával neki is ész kellett volna kérnie Óztól, amikor sorra került. Persze már fújhatja. A Madárijesztő és Óz is meghalt évtizedekkel ezelőtt.

– Egyébként Gertie-t keresem. – Úgy döntök, inkább hagyom a témát. Olyan Rusty-val beszélgetni, mintha egy lyukas korsót próbálnék vízzel megtölteni.

– Hátul megtalálod a pult mögött – mutat keresztül a termen Rusty, azután előkap a farzsebéből egy Playboy-t, és visszaül a székére az ajtó mellé.

Sokan választottunk új nevet Európa után. Voltak, aki azért, hogy felejtsenek, és voltak, akik reménykedtek benne, hogy tényleg meg fog változni minden, ha beilleszkednek a Valók közé. Így vált Bádogember Rusty-vá, vagy Holle anyó Gertie Winterré, és még naphosszat lehetne sorolni.

Commented [RK19]: Érdekes megfontolni, hogy ezt is nagybetűvel írd, ha a Valót azzal írod – vagy azt is kicsivel írd ☺

Commented [RK20]: Nem kell kétszer is jelezni, hogy célozgat, ezért fentről kihúztam, hogy „a burkolt célzást”

Jómagam Leo Shoemaker lettem. Ezt a nevet választottam, amikor megérkeztünk az új világba. Nem azért választottam új nevet, hogy felejtsek, nem is azért, mert magasztos célok lebegtek volna a szemem előtt. Egyszerűen így éreztem helyesnek. Új világ, új név, új élet. Nyílt kártyákkal, tiszta lapokkal. Ez vagyok én. A sors íróniája, hogy a választott nevemen csak a Valók neveznek, az elfeledettek továbbra is Csizmásnak hívnak.

Commented [RK21]: Információismétlés, már elmondtad, hogy az új nevet maguknak választják.

Commented [RK22]: Újabb információs blokkba kezdted bele itt, továbbra sem viszed előre a történetet.

Nagyon jó alapok jelennek meg a részletben: felvillantasz egy izgalmas világot, kiderül, hogy lesz egy nyomozás, megmutatod, hogy egy fantasy-krimi történetet tartunk a kezünkben, külön érdekes gondolat, hogy a felbukkanó karaktereket a mesékből ismerjük.

Még keveset mutattál a háttérből, de picit zavaros, hogy megjelennek a valkűrök, ami egyértelműen észak-európai mitológiára utal, megjelenik Csizmás Kandúr, ami valóban európai tündérmese, és megjelennek az Óz karakterei, aminek viszont egy amerikai mesekönyv az alapja. Természetesen ezt kibonthatod és tisztázhatod később, de egyelőre a figurák háttere kicsi eklektikusnak tűnik.

Az alapötlet egyébként emlékeztet Neil Gaiman Amerikai istenekjének alapjára – az Európából átkerült, áthozott figurákkal –, de akár kicsit a Shrekre is azzal, hogy felbukkannak az ismert mesefigurák. Úgy látom, valamilyen varázserő is van ebben a világban (a Kör által létrehozott bűbáj erre céloz), nyilván a háttér kidolgozásánál ezt is végiggondoltad, hogy a varázserőnek milyen ára van, hogyan lehet használni, és ha lehet varázsereje a figuráknak, miért vannak mégis hátrányos helyzetben, miért nem veszik át az irányítást a Valók felett.

Természetesen nem gond, hogy ezekre nem kaptunk ebből a részletből választ, inkább csak olyan felvetéseket írok, amiket érdemes lehet átgondolni a történet kapcsán.

Arra viszont figyelj oda, hogy miután mindent átgondoltál és kitaláltál, az információkat ne tömbösítsd a szövegben. Jelenleg a beküldött részlet hoz ugyan egy erős alaphelyzetet – ígér egy gyilkosságot, ami után nyomozni kell –, valójában több mint 9000 leütésen keresztül szinte semmit sem mutattál a történetből. Az enyhén életunt főhős elindul nyomozni, majd megáll és elmeséli nekünk saját maga és a többi (lehet, hogy csak mellékszereplő) figura hátterét, de igazából még a bűntényt sem mutattad meg. Ezzel lelassítod a saját nyitásoadat, nem fókuszárod eléggé a a szöveget.

Például nem tudni, hogy a felbukkanó karakterek közül kinek lesz valóban szerepe, és ki az, aki csak színesíti a nyitást. Egyelőre mindenkire egyformán nagy hangsúlyt helyezünk – a narrátorra érthető módon valamivel nagyobbat –, viszont mégsem látszik, hogy mennyire lesznek összetettek a figurák. Főleg a narrátor az, aki ebben a helyzetben felkeltheti az olvasó

figyelmét, nála tudsz már most mélységet mutatni – de ehhez mutatnod kell, viszont ez a részlet keveset mutat, kevés benne a jelenet, inkább csak elbeszéli a háttérinfókat.

Stilisztikai szempontból kellemes, gördülékeny a szöveg, viszont hajlamos vagy túlmagyarázni. Sok helyen húztam vagy egyszerűsítettem túlírást, mert mintha nagyon biztosra akarnál menni, inkább alaposabban kifejtesz mindent, és ezzel körülményesnek hat a szöveg. Ez együtt egy információs blokkokkal teli nyitással már eredményezhet gondot, mert túl lassúnak tűnik: vagy részletezőn magyarázol egyértelmű dolgokat, vagy túl hosszan és korán magyarázol háttérinfókat.

Érdeemes lehet általánosan végiggondolni, hogy hogyan tudsz egyszerűen és mégis érzékletesen fogalmazni. Egyszerűség alatt nem a nyelvi képek hiányát, hanem a túlmagyarázást kerülését értem. Egyébként jó, hogy használsz érzékletes leírásokat, megjelennek képek, viszont ezeket is érdemes megtisztítani kicsit, figyelni arra, hogy ne moss össze többet vagy ne vidd el túlzásig.

Haladóbb szint, de érdemes lehet azt is átgondolni, hogy a felmerülő képek, leírások milyen műfajt ígérnek az olvasónak. A nyitásban most a spleen, világfájdalom, életuntság a legerősebb. Ezután kicsit váratlan, hogy gyilkossági ügyben nyomozunk. Persze, nem ritka, hogy egy krimiben a nyomozó életunt, neki csak ez egy újabb eset, mégis fel kell kelteni az olvasó érdeklődését, meg kell alapozni, hogy izguljon, akarja a folytatást. Jelezni kell, hogy lesz egy rejtély és/vagy egy véres gyilkosság.

Viszont, ha a tőmondatokat azért alkalmaztad ilyen sok helyen, mert azzal a feszültséget akartad előkészíteni, ezzel légy óvatosabb: egy történeti szempontból feszült helyzetben nagyon hatásos lehet, ha rövid mondatokat hozol, viszont egy ilyen, melankolikus utazgatásban kopog tőle a szöveg, nem hat elég gördülékenynek. Ijedtség, menekülés esetében használhatod, egy ilyen tűnődő utazásnál nem jó megoldás. Itt tényleg a leírásoknál megválasztott képek segítenek, hogy megerősítsd a műfajt.

Összességében kíváncsi lennék a folytatásra, sok kérdés merült fel bennem ezzel a világgal kapcsolatban, ami jó. Viszont mindenképpen érdemes az információadagolással foglalkoznod még.

Köszönöm a részletet, további jó írást!

Róbert Katalin